

Minnesanteckningar funktionshindersrådet 26 mars 2026

Tid och plats: torsdagen den 26 mars 2026 kl. 13:00-16:00. Mötet äger rum i MFD:s lokaler i Liljeholmen, Stockholm (Rosterigränd 12, plan 7).

Deltagarlista:

Ledamöter fysiskt på plats:

Arne Kanth, Strokeförbundet
Jörgen Warberg, Riksförbundet HjärtLung
Marina Carlsson, Personskadeförbundet RTP
Niklas Mattsson, Synskadades Riksförbund (SRF)

Ledamöter med via länk:

David Skagerborg, Sveriges Dövas Ungdomsförbund (SDUF)
Maria Sivall, Autism Sverige
Lotten Karlung, Riksföreningen för Hörselskadade och
Döva Barn med Familjer (FHDBF)
Pia Lennberg, Reumatikerförbundet
Åsa Strahlemo, Delaktighet Handlingskraft Rörelsefrihet (DHR)
Gudbjörg Gudjonsdottir, Dyslexiförbundet (ersättare)

Tjänsteperson från Funktionsrätt Sverige:

Monica Klasen McGrath, Funktionsrätt Sverige

Deltagare från Myndighetens för delaktighet (MFD):

Anders Kessling, GD
Sofie Trulsson, sektionschef ledarhundsverksamheten
Evelina Stadin, samordnare
Andreas Stjärnström, utredare
Salina Debessay, utredare
Peeter Kaaman, utredare
Josefine Gustavsson, utredare
Henrik Elmefur, utredare

1. Inledning Anders Kessling, GD, MFD.

Den nya generaldirektören Anders Kessling hälsade mötesdeltagarna välkomna och inledde med en kort presentation.

2. Presentation av funktionshindersorganisationerna

Mötet inleddes med en presentationsrunda av alla deltagare. Under rundan beskrev deltagarna sina förväntningar på rådet. Rådsmedlemmarna lyfte bland annat:

- Att rådet kan få till ett bra dialog som bidrar till att leda arbetet framåt.
- Att rådet får påverka dagordningen i större utsträckning, gärna före förmötet.
- Minska ner tid för återrapportering av rapporter från MFD.
- Att fortsätta diskussionerna kring den nationella handlingsplanen och strategin för funktionshinderspolitiken.
- Korta ner punkten där varje organisation beskriver sina utmaningar.
- Underlag får gärna skickas ut i förväg om dessa ska diskuteras under mötet.
- Att få komma in tidigare i processerna och ha möjlighet att ge input eller stöd i frågor som rör MFD:s verksamhet.

Generaldirektören tackar för organisationernas återkoppling kring förväntningar på rådet. MFD lyfter vikten av att vända blicken framåt. Han meddelar att MFD har ambitionen att arbeta med aktiv involvering i det fortsatta arbetet med den nationella handlingsplanen och myndigheten arbetar just nu att ta fram en plan för hur man fortsatt ska arbeta med aktiv involvering.

3. På gång på MFD 2026

Den nationella handlingsplanen för funktionshinderpolitiken:

Generaldirektören informerar om att MFD fortfarande inväntar beslut från regeringen om den nationella handlingsplanen för funktionshinderspolitiken. Regeringen har meddelat att ambitionen är att handlingsplanen ska vara beslutad innan valet. MFD ser ändå möjligheter att påbörja arbetet med vissa av de åtgärder som MFD och andra strategiska myndigheter åtagit sig att genomföra. Ett förberedande arbete har påbörjats på myndigheten.

Inrättande av en nationell samordnare för funktionshinderpolitiken:
Regeringen har även aviserat om inrättandet av en nationell samordnare för funktionshinderpolitiken. Liksom handlingsplanen förväntas denna funktion beslutas om innan valet. Här ser MFD behov av att samordna sitt arbete med den nationella samordnaren. MFD har lämnat önskemål till regeringen att samordnaren ska få ett regionalt och lokalt ansvar för att på så sätt komplettera MFD:s nationella roll.

Nytt uppdrag på MFD – Nationell samordning av tolktjänsten:

MFD har även under förra året haft i uppdrag att förbereda införandet av tolktjänsten på myndigheten. MFD har lagt fram ett förslag på hur inrättandet av nationell samordning för tolktjänsten kan utformas och hur detta bidrag ska följas upp av myndigheten. Mer information om uppdraget presenteras senare under mötet.

Tillgängliga val – presentation från MFD

Under valåret 2026 kommer MFD att informera om tillgängligheten i val som en särskilt prioriterad kommunikativ insats. Ett utvecklings- och uppföljningsarbete har genomförts i samarbete med Valmyndigheten och kommer fortsatt att pågå under 2026. Ta del av presentationen i sin helhet i bifogad PPT.

En av ledarmötena informerar om att Valmyndigheten planerar att inför valet ta fram information i olika tillgängliga format. Under mötet lyfts frågan om det ska gå att rösta i punktskrift. En utmaning som framhålls av rådet är att punktskriftsvalsedlar ibland räknats som ogiltiga. Detta bedömdes vara en fråga som Valmyndigheten bör kunna svara på.

Myndighet för tillgängliga medier (MTM) ska ha information i olika format inför valet. De ansvarar även för att skicka ut punktskriftsvalsedlar till dem som är anmälda till myndighetens punktskriftsregister. I nuläget rör det sig om 353 personer. Rådet ställer sig frågan om denna siffra stämmer.

Ytterligare en fråga som rådet lyfter är tillgänglighet till teckenspråkstolkare i vallokaler som kan svara på grundläggande frågor kring hur röstning går till. Rådet lyfter även behovet av att ha flera olika kanaler för information om valet för att det ska bli tillgängligt för alla. Exempelvis bör man gå ut tidigare med information var man kan få uppläst information om valet. MTM har bra information på deras webbplats, men de flesta svenskar känner inte till denna myndighet och hittar inte denna information. Informationen borde spridas mer publikt.

Generaldirektören återkopplar att MFD tar med sig dessa inspel i fortsatt dialog med Valmyndigheten.

Indikatorer och nyckeltal i MFD:s uppföljningsrapport.

MFD informerar om ett kommande uppdrag om att se över myndighetens indikatorer och nyckeltal av levnadsvillkor i sin årliga uppföljning. Myndigheten avser att ha dialog med funktionshindersorganisationerna i detta arbete i form av en referensgrupp för de föreningar som är intresserade att delta. Tidplanen för projektet är att påbörja arbetet nu under våren och sommaren. Projektledare Karin Westling kommer att ta kontakt med rådets ledamöter med förfrågan om en kontaktperson. Ta del av presentationen i sin helhet i bifogad PPT.

4. Uppdrag hos MFD

Ta del av presentationerna av uppdragen i sin helhet i bifogad PPT.

Avrapportering av uppdrag om tolktjänsten

Utredare Andreas Stjärnström presenterar MFD uppdrag om förslag till en nationell uppföljning av tolktjänsten och ny fördelningsnyckel för statsbidraget till regionerna. I uppdraget ingår att MFD ska ta fram, sammanställa och tillhandahålla information, samordna utvecklingsinsatser, ansvara för en samlad nationell uppföljning av tolktjänsten och att betala ut statsbidrag till regionerna. Ett villkor som myndigheten har föreslagit är för att erhålla statsbidraget ska regionerna tillgängliggöra data enligt MFD:s anvisningar för att MFD ska kunna följa upp tolktjänsten på nationell nivå.

För att ta del av återrapporteringen läs MFD:s rapport: [Förslag till nationell uppföljning av tolktjänsten samt ny fördelningsnyckel för statsbidraget till regionerna för tolktjänst - MFD](#)

Rådet lyfte frågan om vardagstolkar ska fasas ut i och med de ändringar som sker med tolktjänsten. Likaså ställs frågan om bokning av tolk ska bli mer reglerat så det hanteras mer likartad mellan olika regioner.

Andreas svarar att vardagstolkar är inte helt definierat, men kommer inte att fasas ut med det nya systemet. MFD känner till att bokning av tolkar ser olika ut mellan regionerna, men denna fråga kommer fortsatt att ägas av regionerna. MFD kan på sikt ha viss påverkan via sin uppföljning av tolktjänsten, och förhoppningen är att det ska bidra till att skapa en mer likartad process.

Nytt uppdrag: Översättning av FN kommitténs rekommendationer

Utredare Peeter Kaaman och Salina Debessay presenterar MFD:s nya uppdrag om översättning av FN kommitténs rekommendationer. MFD ska se över den svenska översättningen av FN-kommitténs rekommendationer och uppdraget ska genomföras i dialog med funktionshindersorganisationer. MFD ska senast 5 juni lämna förslag på nödvändiga rättelser till Socialdepartementet. Involvering av funktionshinderorganisationer kommer i huvudsak ske genom särskilda samråd.

Rådet lyfter att de uppskattar att MFD ser över översättningen så att den får en mer korrekt betydelse.

En fråga från rådet är om översättningen enbart kommer i textformat eller om det även kommer göras i teckenspråk, uppläst form och punktskrift. Salina och Peeter svarar att en ny textversion kommer att tas fram och publiceras på mfd.se med möjlighet att få den uppläst. Efter att rättelser i den skriftliga versionen har beslutats så kommer MFD att gå igenom befintlig teckenspråktolkning för att se om revideringar behöver ske. En översättning i punktskriftsformat kan beställas via MFD:s webbplats.

Lärdomar kring övertagande av ledarhundsverksamheten

Sofie Trulsson, sektionschef för ledarhundsverksamheten presenterar lärdomar kring övertagandet av ledarhundsverksamheten. Sofie berättar om verksamheten, myndighetens ansvar sedan övertagande 2024, styrkor i verksamheten, strukturella utmaningar, utvecklingsarbete och ekonomiska förutsättningar.

Under mötet lyft frågan kring ändringar av samträningen. MFD kommer anställa fler hundkonsulter för att hantera dessa ändringar. Under mötet konstateras att MFD har identifierat samma utmaningar och riskområden som även SDR tidigare identifierat. Det är bra att MFD identifierat att rehabilitering är ett riskområde. Rådet instämmer även med MFD att budgeten för denna verksamhet bör vara inflations- eller indexbaserad.

En fråga ställs även hur kostnader för veterinärer sköts idag. MFD har en djurvårdare, men när det gäller veterinärer får personer välja att söka hjälp hos närmaste veterinär.

En ledamot lyfter att det är positivt att MFD söker internationella samarbeten genom standarden IGDF.

Rådet ställer även frågor kring den nya upphandlingen av hundar. Sofie svarar att MFD har nytt avtal för 2027. Det nya avtalet omfattar samma leverantörer som tidigare, Kustmarken och Disa. SDR lyfter utmaningen med att vissa leverantörer har haft svårt att leverera hundar utifrån avtalet vilket gör att detta är en viktig fråga för SDR.

Ledarhundsverksamheten bedöms vara en underfinansierad verksamhet där MFD delvis fått finansiera verksamheten via förvaltningsanslaget utöver sakanslaget. Detta bedömer myndigheten inte är en hållbar lösning i längden. MFD har i dialog med Socialdepartementet drivit detta som en rättighetsfråga, dvs. att dispositionsrätten bör ses som en rättighetslagstiftning. Det innebär att budget ska anpassas efter behov och efterfrågan på ledarhundar. MFD har fått medhåll från departementet om behovet av att se över anslaget för ledarhundsverksamheten men det återstår att se om regeringen avser att genomföra några förändringar.

Avrapporterad nationell handlingsplan och fortsatt arbete

Utredare Henrik Elmefur och Josefine Gustavsson presenterar MFD:s arbete och avrapportering kring en nationell handlingsplan för funktionshinderpolitiken och om arbetsplan framöver. Totalt rör det sig om 119 åtgärder som strategimyndigheterna kommit överens om. Fokus ligger på att utveckla och sprida kunskap, utveckla uppföljningen, utveckla samverkan och utveckla arbetssätt. Mot bakgrund av kraven på att åtgärderna ska rymmas inom ekonomisk ram lämnas t.ex. inga förslag på förändrad lagstiftning.

Ta del av förslaget på en nationell handlingsplan här: [MFD:s förslag till nationell handlingsplan för funktionshinderspolitiken 2026–2031 - MFD](#)

En fråga som diskuteras i rådet är att endast hälften av föreslagna åtgärder bedöms möta FN kommitténs rekommendationer till Sverige. Likaså lyftes att vissa av de åtgärder som ska omhänderta FN kommitténs rekommendationer inte omhändertar hela rekommendationen utan bara delar av dessa. Detta upplever funktionshinderorganisationerna som oroväckande och man vill se mer av skarpa åtgärder. Rådet hänvisar till att FN konventionen har ratificerats och att de upplever en frustration kring att åtgärderna inte riktigt uppfyller konventionen.

MFD svarar att åtgärderna inte kan omhänderta alla FN kommitténs rekommendationer då dessa ofta rör sig om mer komplexa problem som kräver strukturella eller politiska förändringar, vilka inte kan åtgärdas av de strategiska myndigheterna inom befintliga ekonomiska ramar. För att dessa rekommendationer ska kunna omhändertas krävs beslut och prioritering på regeringsnivå.

Ytterligare en fråga som lyftes är om formuleringarna i handlingsplanen kommer att ses över igen efter att översättningen av FN rekommendationerna gjorts om. En fråga som väcktes är om det finns risk att förutsättningarna har ändrats när översättningen är klar. MFD tackar för ett bra inspel och tar med sig detta i fortsatt arbete.

Rådet undrar även vad som kommer hända närmast med den nationella handlingsplanen och vad som kommer prioriteras av regeringen. Just nu har MFD ingen mer information än att regeringen har för avsikt att fatta beslut innan valet. MFD har emellertid påbörjat arbetet med handlingsplanen i de delar som myndigheten ansvarar för.

En reflektion som lyfts från rådet är att samråden kopplat till handlingsplanen genomförs på olika sätt av de olika myndigheterna. Många myndigheter har involverat funktionshinderorganisationerna – men i fler fall har myndigheten skött arbetet själva utan samråd eller involvering.

5. Diskussion

Det är sannolikt att MFD kommer att få ansvar för att samordna och följa upp den nationella handlingsplanen. Vi vill diskutera med er om ni har medskick inför det arbetet, och hur ser ni att ni på bästa sätt kan involveras i det arbetet?

Generaldirektören inleder och beskriver att MFD snart kommer att ha en gd-råd med de strategiska myndigheterna. MFD kommer under mötet diskutera hur arbetet med handlingsplanen kan dra igång och kan återrapportera till rådet längre fram hur det ser ut. MFD kommer att samordna de frågor som myndigheten ansvarar för. Men många åtgärder ansvarar andra myndigheter för att genomföra. MFD att följa upp vilka myndigheter hur och i vilken omfattning som myndigheterna arbetar med aktiv involvering.

Förslaget från MFD är att arbetet med handlingsplanen ska vara en fortsatt stående punkt under Funktionshinderrådets möten framöver. Men i och med att Funktionshinderrådet bara träffas två gånger per år behöver rådet diskutera hur funktionshinderorganisationerna vill bli involverade och inkluderade i fortsatt arbete.

För varje åtgärd kommer det att skapas arbetsgrupper inom de olika strategiska myndigheterna. Här ser MFD en naturlig ingång för att funktionshindersorganisationerna ska involveras, vilket även skrivits fram i handlingsplanen. Ett förslag som presenterades under mötet är att MFD presenterar de arbetsgrupper som under året kommer att tas fram och att funktionshindersorganisationerna sedan själva får anmäla intresse att delta. Funktionshinderrådets roll skulle kunna bli att ha en samordnade funktion och diskussion kring handlingsplanen. Det skulle bli på en mer generell eller strategisk nivå för handlingsplansarbetet.

Rådet ställer sig positiva till förslaget men varnar för att om det blir för många arbetsgrupper har deras representanter svårt att delta då de har begränsade resurser. Men de vill vara med och bidra så att det blir så bra som möjligt. Rådet lyfter även att det är viktigt att de fortsatt får information löpande kring arbetet med handlingsplanen.

En utmaning som identifieras är att lägga sig på rätt abstraktionsnivå. Ett förslag är att man delar in åtgärderna i olika teman. Nu ligger handlingsplanen indelad i samhällsområden med ansvariga myndigheter. Hur man fördelar det därunder kan se olika ut beroende på åtgärder. Josefine och Henrik kommer att titta vidare på detta och lämna ett förslag. Rådets återkoppling är att arbetssätt för aktiv involvering behöver anpassas utifrån fråga och behov. Rådet lyfter även att det är bra om frågan om involvering alltid ställs så det finns en möjlighet för

organisationen att stämma av med medlemmarna om vilka frågor som ska prioriteras och för att få möjlighet att göra inspel i arbetet.

Under diskussionen identifieras två olika sätt att arbeta på med aktiv involvering. Antingen kan man i huvudsak bevaka sina frågor och delta i de frågor som främst berör ens medlemmar. Ett annat sätt är att man utgår från en mer övergripande ingång och går in i flera olika frågor utöver de som ligger närmast till hands. Detta senare arbetssätt har större möjligheter att leda till diskussioner om problembilder, målkonflikter och lösningar. Men det kräver mer tid och tankemöda. MFD:s ambition är att komma till läge två i den utsträckning det är möjligt och tillsammans kunna diskutera problembilden och lösningar. Här behöver organisationerna själva landa i vad de har möjlighet att bidra med.

På frågan om det är rådet som i första hand involveras i handlingsplansarbetet svarar MFD att rådet kommer vara utgångspunkt för aktiv involvering. Men räcker rådet inte till får vi gå vidare och titta på nya lösningar. För varje projekt kommer en projektplan att tas fram där dessa avvägningar ska vägas in. MFD kommer samordna handlingsplansarbetet på övergripande nivå, men ansvaret för de specifika grupperna för aktiv involvering kommer med stor sannolikhet hamna hos olika strategimyndigheter.

Generaldirektören fyller i att arbetet med den nationella handlingsplanen är ett huvudfokus för MFD:s verksamhet den kommande tiden. MFD poängterar att detta arbete är något som myndigheten kommer att prioritera.

En fråga som dyker upp från rådsmedlemmarna är om det inför nästa råd är relevant att ha en dragning om vad som gäller på ett samråd i och med att det är många nya vid rådet. Det underlättar för att alla ska ha samma förväntningar på vad rådet kan åstadkomma. Rådet föreslår även att ersättarna för rådsledamöterna även bör sitta med och lyssna på en sådan genomgång. Detta föreslås vara en punkt på nästa rådsmöte.

6. Mötet avslutas

Generaldirektören tackade för mötet och för all värdefull återkoppling.